

[Ingmar Wagner.]

hed at blive vist så langt bort, at skulle fjernes fra den daglige omgangskreds, fra hjem, familie o. s. v. Og det er naturligvis ikke af det gode.

Det er udfra disse betragtninger — der kunne måske også nævnes andre synspunkter — at vi vender os mod denne tvangshenvisning, og derfor henstiller vi til ministeren, at tvangshenvisningen fjernes, og at man i stedet for — som man forhen har lovet det — nøjes med at udsende materiale til de unge på kontrolstederne, søger at øge deres lyst til selv at tage afsted og gør en indsats for at forbedre skolerne, i første række undervisningen. Så vil man — som jeg før sagde — sikkert kunne få tilslutning til disse arbejdstekniske skoler, vel at mærke hvis man også fjerner andre kilder til uro, der måtte være tilstede.

Jeg har gennem en undersøgelse af forholdene fået det indtryk, at der er væsentlig forskel på disse skoler eller lejre. Nogle steder er der ret god tilfredshed blandt de unge. Det gælder f. eks. for statens ungdomslejr oppe i Audebo ved Holbæk. Jeg har talt med en del unge derfra, og det eneste, de har fremført, er, at de kunne tænke sig at få udbygget den praktiske undervisning, måske få nogle bedre fritidslokaler, hobbyrum, eller hvad man nu kalder den slags, og de er ikke helt tilfreds med undervisningen her, på trods af at de erkender — nogle af dem har været flere steder — at det måske er den bedste af den slags lejre, der findes.

Endvidere kunne man måske gøre noget mere for at skaffe de unge, der har været i disse lejre, en beskæftigelse efter deres ophold der, for det nytter jo ikke meget at sende dem ud i ny arbejdsløshed.

Men det er jo ikke alle steder, man er lige så tilfreds som i Audebo. Der findes f. eks. en lejr i Stenbæk i Sønderjylland, hvor der har været en del uro; jeg ved også, at der har været uro i lejren ved Allinge på Bornholm. Jeg har fået breve fra unge, der har opholdt sig der, og ifølge de oplysninger, jeg har fået, skulle der være ret stor afgang fra lejren af unge, der går bort derfra i utide. Når man gør det, må der være noget ganske alvorligt galt; det er jo et meget alvorligt skridt for en ung mand at forlade en sådan lejr, for man får simpelt-

hen ingen understøttelse, man må gå for lud og koldt vand, hvis man ikke kan skaffe sig arbejde. I særdeleshed har der været kritik af lejren på Bornholm. Det siges, at forstanderen herovre er en meget aggressiv herre, ja, at han end ikke undslår sig for at føre politisk kartotek over dem, der opholder sig på skolen. Han er hjemmeværnsmand; det har han naturligvis ret til.

Det er jo meningen, at disse foranstaltninger, som også det ærede medlem hr. Carsten Raft udtrykte det, først og fremmest skal være skoler. Noget sådant tror jeg ikke man kan tale om på Bornholm. Her foregår det ifølge de oplysninger, jeg har fået, nærmest under militær kommando, og det kan i hvert fald ikke være meningen; det skaber heller ingen tilfredshed. Her mener jeg ministeriet bør gribe ind. Sådan en behandling er utålelig og også direkte til skade for denne lovgivning.

Til sidst må jeg måske have lov til at tilføje, at vi er også betænkelige ved at gøre denne lov permanent. Man har nævnt de såkaldte store årgange, der er ved at dukke op, og selvom der ikke skal optages nogen stor debat om dette problem, er det i hvert fald sikkert, at der kan forventes en stigning i ungdomsarbejdsløsheden i disse år, hvis der ikke bliver gjort en indsats fra forskellig side. Vi ved også, at ungdomskommissionen med henblik på dette problem taler direkte om faren for en ungdomskrise. Jeg tror i hvert fald ikke, at det nu er det rigtige tidspunkt til at gøre loven permanent. Man kunne jo vente og se på, hvordan det går til den tid, for af det, jeg her har sagt, fremgår det, at der er uro nogle steder på disse statens arbejdstekniske ungdomsskoler; den uro kan meget nemt vokse i tilfælde af, at der bliver et større pres på lejrene, ved at ungdomsarbejdsløsheden stiger, og man skulle jo nødigt opleve det, man oplevede både før og under krigen, hvor disse lejre var meget, meget upopulære, ja, direkte forhadte af de unge arbejdsløse, som var sendt derud; ja, lejrene havde i offentlig tale navn af tvangsarbejdslejre. En gentagelse af sådanne tilstande må ganske afgjort forhindres. Derfor har vi foreslået, også for at gøre foranstaltningen mere populær, at man kommer væk fra tvangshenvisningen, at man udbygger undervisningen, og at man